

Γνωμοδότηση του ειδικευμένου τμήματος «Γεωργία, αγροτική ανάπτυξη και περιβάλλον» με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο: ενδιάμεση αναθεώρηση του κανονισμού LIFE+»

COM(2010) 516 τελικό

(2011/C 132/13)

Εισηγητής: ο κ. Lutz RIBBE

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2010 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την:

«Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο: Ενδιάμεση αναθεώρηση του κανονισμού LIFE+»

COM(2010) 516 τελικό.

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, αγροτική ανάπτυξη και περιβάλλον», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 28 Φεβρουαρίου 2011.

Κατά την 470ή σύνοδο ολομέλειας της 15ης και 16ης Μαρτίου 2011 (συνεδρίαση της 15ης Μαρτίου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την παρούσα γνωμοδότηση με 185 ψήφους υπέρ, 2 ψήφους κατά και 7 αποχές.

1. Σύνοψη

1.1 Λόγω δυσκολιών κατά την υλοποίηση, τα πρώτα έργα του LIFE+ ξεκίνησαν μόλις τον Ιανουάριο του 2009 και, ως εκ τούτου, η ενδιάμεση έκθεση που υπεβλήθη σχετικά με το πρόγραμμα LIFE+ (διάρκεια: 2007 έως 2013) δεν παρέχει επαρκή στοιχεία ώστε να αξιολογηθεί τρέχουσα περίοδος του προγράμματος.

1.2 Ωστόσο, η ΕΟΚΕ ανέκαθεν τόνιζε τη μεγάλη σημασία του προγράμματος LIFE, το οποίο υφίσταται εδώ και σχεδόν 20 χρόνια, για την ανάπτυξη και τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής. Θεωρεί ότι η συνέχιση και η περαιτέρω ανάπτυξη του εν λόγω προγράμματος και κατά τη νέα περίοδο χρηματοδότησης (2013–2020) είναι αναγκαία και εύλογη.

1.3 Το πρόγραμμα LIFE πρέπει να αποτελεί ένα όσο το δυνατόν πιο ευέλικτο εργαλείο, με το οποίο να έχει τη δυνατότητα η Επιτροπή να δράσει αποτελεσματικά. Το LIFE, το οποίο απορροφά ποσοστό 0,2% του προϋπολογισμού της ΕΕ, μπορεί να αποτελέσει σημαντική συνεισφορά και οδηγό για την εξεύρεση λύσεων. Ωστόσο, δεν είναι δυνατόν με το εν λόγω πρόγραμμα να επιλυθούν τα προβλήματα που προκαλούνται από άλλους τομείς πολιτικής της ΕΕ ή να χρηματοδοτηθούν όλες οι ενωσιακές στρατηγικές που σχετίζονται με το περιβάλλον.

1.4 Για τη μελλοντική επιλογή έργων του LIFE καθοριστικός παράγοντας θα πρέπει να είναι οι ανάγκες που προκύπτουν από τα προβλήματα εφαρμογής της ενωσιακής περιβαλλοντικής πολιτικής, ενώ το θέμα της εθνικής κατανομής πόρων δεν θα πρέπει να διαδραματίζει κανένα ρόλο στο μέλλον.

1.5 Η περιβαλλοντική πολιτική στην Ευρώπη είναι περισσότερο ανεπτυγμένη από ό,τι σε άλλα μέρη του κόσμου διότι αυτό αποτελεί απαίτηση της ενεργού κοινωνίας των πολιτών. Ο ρόλος που διαδραματίζουν οι οργανώσεις προστασίας της φύσης και του περιβάλλοντος τονίζεται από την Επιτροπή και αναγνωρίζεται δεόντως και από την ΕΟΚΕ. Ωστόσο, θα πρέπει να κινητοποιηθούν και άλλα μέρη της κοινωνίας των πολιτών, ούτως ώστε να συμμετάσχουν εντατικότερα σε έργα του προγράμματος LIFE στο μέλλον. Οι μηχανισμοί χρηματοδότησης του LIFE+ θα πρέπει να διαμορφωθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να μην αποτυγχάνουν ποιοτικά έργα λόγω άκαμπτων διατάξεων συγχρηματοδότησης.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1 Το ενωσιακό χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον LIFE υπήρξε έως τώρα ένα εξαιρετικά σημαντικό πρόγραμμα της ΕΕ, το οποίο έδωσε αποφασιστική ώθηση στην εφαρμογή ή την ανάπτυξη και τη διαμόρφωση της περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας στην Ένωση. Δρομολογήθηκε τον Μάιο 1992 με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1973/92 για τη δημιουργία ενός «Χρηματοδοτικού μέσου για το περιβάλλον (LIFE)».

2.2 Το LIFE I διήρκεσε από το 1992 έως το 1995 και διέθετε προϋπολογισμό 400 εκατομμυρίων ευρώ (100 εκατομμύρια ευρώ ετησίως). Λόγω της επιτυχίας του, δημιουργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1404/96 μια δεύτερη φάση (LIFE II), η οποία διήρκεσε από το 1996 έως το 1999 με συνολικό προϋπολογισμό 450 εκατομμυρίων ευρώ (112,5 εκατομμύρια ευρώ ετησίως). Εν συνεχεία, ο κανονισμός LIFE III (ΕΚ) αριθ. 1655/2000 διήρκεσε από το 2000 έως το 2004 (128 εκατομμύρια ευρώ ετησίως) και παρατάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1682/2004 μέχρι το τέλος της προηγούμενης περιόδου χρηματοδότησης (ήτοι μέχρι το τέλος του 2006).

2.3 Με τον κανονισμό (ΕΚ) 614/2007 εγκαινιάστηκε νέα φάση του LIFE για τη χρηματοδοτική περίοδο 2007 έως 2013, ήτοι το LIFE+, για την οποία διατίθενται περίπου 2,17 δισεκατομμύρια ευρώ (δηλαδή περίπου 340 εκατομμύρια ευρώ ετησίως).

2.4 Με το LIFE+ αναδιαρθρώθηκε πλήρως η μέχρι τώρα ενίσχυση στον τομέα του περιβάλλοντος: συνεπώς, μέρη των μέχρι τώρα ενωσιακών προγραμμάτων στήριξης της τότε θέσης 07 του προϋπολογισμού συνενώθηκαν (Forest Focus, στήριξη ΜΚΟ, URBAN, ανάπτυξη νέων πολιτικών πρωτοβουλιών, μέρη της «εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής», μέρη του LIFE Περιβάλλον και LIFE Φύση)· ακόμα, αποφασίστηκε να μην ενισχύονται πλέον από το LIFE παραδοσιακά, απτά σχέδια, επενδύσεων στον τομέα του περιβάλλοντος αλλά να χρησιμοποιούνται μελλοντικά για τον σκοπό αυτόν οι τομείς 1Α (περιβαλλοντικά έργα) και 1Β, καθώς και μέρη του τομέα 2 (για έργα προστασίας της φύσης) του ενωσιακού προϋπολογισμού. Η προηγούμενη ενίσχυση των διεθνών δραστηριοτήτων μεταφέρθηκε από τον τομέα 4 (μέτρα για το θαλάσσιο περιβάλλον) στον τομέα 3.

2.5 Το LIFE+ επικεντρώνεται στην προώθηση μέτρων που στηρίζουν την περιβαλλοντική πολιτική (με αποκλειστικά ευρωπαϊκή διάσταση), όπως είναι η ανταλλαγή υποδειγματικών πρακτικών, η δημιουργία ικανοτήτων στις τοπικές και περιφερειακές αρχές και η στήριξη ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την Ευρώπη.

2.6 Επομένως, η Επιτροπή προβλέπει πλέον ότι οι επενδυτικές δράσεις στην παρούσα περίοδο χρηματοδότησης δεν θα καλύπτονται από το LIFE, αλλά από τους (νέους) τομείς 1Α, 1Β, 2 και 4.

2.7 Δεδομένου ότι ο αντίστοιχος κανονισμός LIFE+ τέθηκε σε ισχύ μόλις τον Ιούνιο του 2007, η διαδικασία προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων δεν κατέστη δυνατό να κινηθεί πριν από τον Οκτώβριο του 2007. Για τον λόγο αυτόν, τα πρώτα έργα της νέας φάσης LIFE+ μπόρεσαν να ξεκινήσουν μόλις τον Ιανουάριο του 2009. Αυτό σημαίνει ότι η υπό εξέταση ενδιάμεση αναθεώρηση που παρουσίασε η Επιτροπή δεν μπορεί να αφορά παρά μόνο σχετικά περιορισμένο αριθμό έργων που μόλις έχουν αρχίσει να εκτελούνται. Η Επιτροπή περιγράφει σωστά την κατάσταση λέγοντας ότι «κατά συνέπεια, υπάρχουν περιορισμένες πληροφορίες για τα αποτελέσματα».

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1 Σε διάφορα σημεία της ενδιάμεσης αναθεώρησης περιγράφεται η μεγάλη σημασία του προγράμματος LIFE+. Χαρακτηρίζεται «αποτελεσματικό εργαλείο» που «παράγει προστιθέμενη αξία» και επισημαίνεται ότι «τόσο οι δικαιούχοι όσο και τα κράτη μέλη θεωρούν ότι το πρόγραμμα πρέπει να συνεχιστεί επειδή έχει κρίσιμη σημασία για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ».

3.2 Η ΕΟΚΕ αμφιβάλλει εάν οι διαπιστώσεις που συνάγονται από την υπό εξέταση ενδιάμεση έκθεση μπορούν να βασισθούν σε μια αξιολόγηση έργων που ξεκίνησαν μόλις τον Ιανουάριο του 2009. Ως γνωστόν, η ΕΟΚΕ ποτέ δεν επέτρεψε να αμφισβητηθεί το γεγονός ότι θεωρεί και η ίδια πολύ σημαντικό το πρόγραμμα LIFE+ ωστόσο, ο περιορισμένος αριθμός στοιχείων βάσει των οποίων καταρτίστηκε η ενδιάμεση έκθεση δεν επιτρέπει να συναχθούν ακόμη πραγματικά συμπεράσματα για τη νέα φάση LIFE+.

3.3 Δεδομένου ότι έχει ήδη αρχίσει να εξετάζεται η πιθανότητα νέας περιόδου προγραμματισμού μετά το 2013, η ΕΟΚΕ επιθυμεί να αξιοποιήσει την ευκαιρία για να θέσει ορισμένα θεμελιώδη ζητήματα και να υποβάλει προτάσεις.

3.4 Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ επιθυμεί να δηλώσει στο σημείο αυτό ότι, κατά την άποψή της, η πραγματική ενδιάμεση αναθεώρηση της νέας φάσης του προγράμματος LIFE+ δεν είναι ακόμα δυνατή.

3.5 Στη γνωμοδότησή της⁽¹⁾ για το σχέδιο του κανονισμού LIFE+, το οποίο στη συνέχεια εγκρίθηκε, η ΕΟΚΕ διατύπωσε ορισμένες προειδοποιήσεις που φαίνεται πλέον να επαληθεύονται.

3.6 Η ΕΟΚΕ είχε διευκρινίσει ότι τα προγράμματα LIFE που εφαρμόστηκαν έως τώρα μπορούν να χαρακτηριστούν σαφώς ως εξαιρετικά επιτυχημένα μέσα προσανατολισμού της πολιτικής της

Επιτροπής. Το γεγονός ότι σημειώθηκαν οπωσδήποτε σημαντικές επιτυχίες με περιορισμένους πόρους οφείλεται στη δυνατότητα της Επιτροπής να θέτει όρους, καθώς και στην ύπαρξη, ορισμένου «ανταγωνισμού» μεταξύ των κρατών μελών για τους πόρους του LIFE: τα κράτη μέλη (ή μάλλον οι ιδιωτικοί και δημόσιοι ανάδοχοι των έργων στα κράτη μέλη) έπρεπε, κατά τις προηγούμενες φάσεις του LIFE, να εκπονήσουν και να αναπτύξουν καινοτόμα σχέδια, τα οποία θα μπορούσαν να ενταχθούν στο πρόγραμμα LIFE. Τα σχέδια αυτά υποβάλλονταν στη συνέχεια, στο πλαίσιο μιας καθορισμένης διαδικασίας επιλογής, σε κριτική αξιολόγηση και κατόπιν εγκρίνονταν ή απορρίπτονταν λόγω ανεπαρκούς ποιότητας ή έλλειψης δημοσιονομικών πιστώσεων. Με αυτόν τον τρόπο επιτεύχθηκε, όσον αφορά την κατανομή των πιστώσεων, τόσο διαφάνεια σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και σαφής καθοδήγηση από την πλευρά της Επιτροπής.

3.7 Η ΕΟΚΕ εξακολουθεί να θεωρεί ότι για την υποστήριξη της δικής της περιβαλλοντικής πολιτικής, που είναι γνωστό ότι προχωρά με μεγάλη δυσκολία σε ορισμένους τομείς, η Επιτροπή θα πρέπει να διαθέτει ένα εργαλείο που να μπορεί να διαμορφώνει η ίδια αποκλειστικά· δεν θα πρέπει να ασχολείται για παράδειγμα με την περιφερειακή κατανομή των πόρων.

3.8 Στην ενδιάμεση αξιολόγησή της, η Επιτροπή διαπιστώνει πάντως ότι η ενδεικτική εθνική κατανομή των πόρων, η οποία επιτεύχθηκε με τη νέα φάση του προγράμματος, βελτίωσε με τη γεωγραφική διασπορά των έργων, αλλά από την αξιολόγηση συνάγεται ότι αυτή η εθνική κατανομή μπορεί να οδηγήσει «στην επιλογή έργων κατώτερης ποιότητας».

3.9 Ακριβώς αυτό φοβόταν η ΕΟΚΕ. Συνεπώς, ζητά από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να εξετάσουν για άλλη μια φορά ενδελεχώς την προσέγγιση του προγράμματος LIFE. Το ζητούμενο δεν θα πρέπει να είναι η μεταβίβαση πόρων της ΕΕ στα κράτη μέλη, με τους οποίους θα χρηματοδοτούνται περιβαλλοντικά έργα με ευρωπαϊκή διάσταση. Το πρόγραμμα θα πρέπει σαφώς να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι υπηρεσίες της Επιτροπής διακρίνουν τη μεγαλύτερη ανάγκη προώθησης της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ.

3.10 Η περιβαλλοντική πολιτική στην Ευρώπη καθορίζεται πλέον σε μεγάλο βαθμό από κανόνες της ΕΕ, γεγονός που μπορεί να δικαιολογηθεί και μόνο λόγω της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Ωστόσο, δεν είναι λογικό να «εξευρωπαϊάζεται» η νομοθεσία εθνικοποιώντας ταυτόχρονα, σε έναν βαθμό, το αντίστοιχο εργαλείο διαμόρφωσης πολιτικής.

3.11 Σύμφωνα με την άποψη της ΕΟΚΕ, τα έργα και οι διαδικασίες που προωθούνται από το LIFE θα πρέπει να εξυπηρετούν ακόμη πιο συγκεκριμένα από ό,τι στο παρελθόν την υλοποίηση των στρατηγικών που έχουν αποφασιστεί σε επίπεδο ΕΕ (την ενωσιακή στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη – στην οποία αξίζει να σημειωθεί ότι δεν γίνεται πλέον ιδιαίτερη μνεία –, τη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα, τη στρατηγική για την προστασία του κλίματος καθώς και τις οικολογικές συνισταμένες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»). Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη δυνατότητα των έργων να αποτελούν πρότυπα, γεγονός που σημαίνει ότι δεν χρειάζεται οπωσδήποτε να διακρίνεται κάθε μεμονωμένο έργο από καινοτομία – όπως ζητείται επί του παρόντος π.χ. στον τομέα «βιοποικιλότητα». Συχνά δεν λείπει η καινοτομία αλλά απλώς η διάδοση και η υλοποίηση ήδη διαθέσιμων λύσεων.

(1) CES 382/2005, EE C 255, 14.10.2005, σ. 52

3.12 Η Επιτροπή θα χρειασθεί να επιδείξει, κατά την επιλογή έργων, υψηλό βαθμό ευελιξίας τόσο από άποψη περιεχομένου όσο και από οικονομική άποψη, όπως για τα ποσοστά συγχρηματοδότησης. Η ΕΟΚΕ θεωρεί απόλυτα εφικτή τη δυνατότητα χρηματοδότησης κατά 100 % από την ΕΕ.

3.13 Η Επιτροπή ορθά παρατηρεί ότι, για παράδειγμα, η συνεισφορά της κοινωνίας των πολιτών στην ανάπτυξη της περιβαλλοντικής πολιτικής είναι ζωτικής σημασίας. Η περιβαλλοντική πολιτική της Ευρώπης πρέπει σε πολλές περιπτώσεις να θεωρείται προοδευτικότερη από τις αντίστοιχες πολιτικές που εφαρμόζονται σε άλλα μέρη του κόσμου ακριβώς επειδή στον κοινωνικό διάλογο προβάλλεται η απαίτηση για μεγαλύτερη προστασία του περιβάλλοντος και της φύσης. Είναι προς το συμφέρον της ΕΕ να δώσει ώθηση σε αυτόν τον διάλογο, πράγμα που δεν πρέπει να αποτύχει μόνο εξαιτίας των καθορισμένων ποσοστών συγχρηματοδότησης.

3.14 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την υλοποίηση του προγράμματος LIFE+ στο πλαίσιο εποικοδομητικής συνεργασίας με όλες τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, τόσο στα κράτη μέλη (με επιχειρηματικές ενώσεις, συνδικάτα κ.α.) όσο και σε επίπεδο ΕΕ. Τα μέλη των εν λόγω οργανώσεων δραστηριοποιούνται συχνά σε εκείνους τους τομείς όπου η ΕΕ επιθυμεί να εξασφαλίσει βελτιωμένη προστασία του περιβάλλοντος και υλοποίηση της ενωσιακής περιβαλλοντικής πολιτικής. Η αντίστοιχη ευαισθητοποίηση και δέσμευση δεν θα πρέπει να αποτελούν καθήκον μόνο των οργανώσεων προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά και των επιχειρήσεων.

3.15 Για τον λόγο αυτόν, η ΕΟΚΕ επιθυμεί να τονίσει με έμφαση ότι, πέραν των παραδοσιακών ενώσεων για την προστασία της φύσης και του περιβάλλοντος, θα πρέπει να κινητοποιηθούν π.χ. επιχειρηματικές ενώσεις και συνδικαλιστικές οργανώσεις, ώστε να συμμετάσχουν ενεργά σε έργα του LIFE.

3.16 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι απαιτείται «καλύτερη ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και μεγαλύτερη εστίαση στο πλαίσιο κάθε θέματος» και «καθιέρωση ετήσιων τομέων εστίασης». Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να δοθεί σημασία και σε διατομεακές προσεγγίσεις. Επίσης, δεν θα πρέπει να αποκλείονται κατηγορηματικά τα διασυνοριακά έργα με τρίτα κράτη.

3.17 Ωστόσο, παρά την εκτίμηση που τρέφει για το πρόγραμμα LIFE, η ΕΟΚΕ επιθυμεί επίσης να προειδοποιήσει ότι οι δυνατότητές του δεν πρέπει να υπερεκτιμώνται. Με τα περίπου 340 εκατομμύρια ευρώ που διατίθενται ετησίως μπορούν να προωθηθούν πολλά έργα, τα οποία είναι δυνατόν να αποτελέσουν αξιόλογο οδηγό για θετικές προσεγγίσεις στην περιβαλλοντική πολιτική. Ωστόσο, με τα χρήματα αυτά που αποτελούν το 0,2 % περίπου του προϋπολογισμού της ΕΕ δεν είναι δυνατόν να επιλυθούν για παράδειγμα προβλήματα που προκαλούνται από λανθασμένες αποφάσεις σε άλλους τομείς πολιτικής της ΕΕ.

3.18 Στην ανακοίνωση διατυπώνεται μεν η άποψη ότι το σκέλος «βιοποικιλότητα» μπορεί να προσφέρει την ευκαιρία στο πρόγραμμα LIFE «να λειτουργήσει ως μείζον μέσο για την ειδική χρηματοδότηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης για τη βιοποικιλότητα», αλλά η ΕΟΚΕ τρέφει ορισμένες αμφιβολίες ως προς αυτό. Το LIFE οφείλει, ασφαλώς, και πρόκειται να συμβάλει στην ανάδειξη του συγκεκριμένου τρόπου με τον οποίο μπορούν να συνυπάρξουν η διατήρηση της βιοποικιλότητας και η οικονομική αξιοποίηση των φυσικών πόρων. Ωστόσο, τα χρηματοδοτικά μέσα που απαιτούνται ώστε να εξασφαλιστεί αυτό στη συνέχεια είναι διαφορετικά.

3.19 Έτσι, η ίδια η Επιτροπή περιγράφει στην ανακοίνωσή της ⁽²⁾ ότι η «κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) είναι η πολιτική με τις σημαντικότερες επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα των αγροτικών περιοχών» και ότι «το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (και ιδίως ο άξονας 2) εξακολουθεί να αποτελεί τη σημαντικότερη πηγή κοινοτικής χρηματοδότησης για το δίκτυο Natura 2000 και τη βιοποικιλότητα στην ΕΕ» – και όχι το πρόγραμμα LIFE.

3.20 Το γεγονός ότι σήμερα στην Ευρώπη καλύπτεται μόνο το 20 % της συνολικής απαιτούμενης χρηματοδότησης για τη διαχείριση προστατευόμενων περιοχών, συμπεριλαμβανομένου του δικτύου Natura 2000, δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί με το πρόγραμμα LIFE, αλλά με την ενσωμάτωση της προστασίας της φύσης και του περιβάλλοντος σε άλλους τομείς πολιτικής, όπως αναφέρεται συχνά. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να περιγραφούν εκ νέου με σαφήνεια η πραγματική αποστολή και ο πραγματικός ρόλος του προγράμματος LIFE.

Βρυξέλλες, 15 Μαρτίου 2011.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON

⁽²⁾ «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο: Αξιολόγηση 2010 της εφαρμογής του προγράμματος δράσης της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα» COM(2010) 548.